

10am, Dydd Mawrth, 3 Hydref 2023
Neuadd y Sir, Caerfyrddin

COFNODION

Presennol	
Enw	Trefniadaeth
Y Cynghorydd Darren Price (Cadeirydd)	Cyngor Sir Caerfyrddin
Mydrian Harries	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Huwel Manley	Cyfoeth Naturiol Cymru
Ardiana Gjini	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
Phil Kloer	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
Carys Morgans	Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu
Andrew Charles	Llywodraeth Cymru
Marie Mitchell	Cymdeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Gaerfyrddin
Andrew Cornish	Coleg Sir Gâr

Yn bresennol	
Enw	Trefniadaeth
Gwyneth Ayers	Cyngor Sir Caerfyrddin
Llinos Evans	Cyngor Sir Caerfyrddin
Kate Harrop	Cyngor Sir Caerfyrddin
Amy Richmond	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru

1. Croeso, Cyflwyniadau ac Ymddiheuriadau

Ymddiheuriadau	
Enw	Trefniadaeth
Gwilym Dyfri Jones	Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant
Linda Jones	Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol
Y Cynghorydd John Davies	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru

Croesawodd y Cynghorydd Darren Price, y Cadeirydd, bawb i'r cyfarfod, yn enwedig Ardiana Gjini fel cynrychiolydd newydd o'r Bwrdd Iechyd.

Dywedodd fod yr Uwch-arolygydd Ross Evans yn mynd i fod yn hwyr yn ymuno â'r cyfarfod.

2. Diweddariad Adfywio Tyisha

Cafodd y BGC gyflwyniad gan Lorena Alvarez ac Aron Evans o Dîm Adfywio Tyisha y Cyngor.

Tyisha 2 yw'r ardal fwyaf difreintiedig yn Sir Gaerfyrddin ac yn 17eg ar draws Cymru. Mae gan Tyisha hefyd un o'r cyfraddau troseddu uchaf yn y sir. Mae ffocws wedi bod ar weithio mewn partneriaeth yn ward Tyisha ers 2017. Cynhaliwyd ymgynghoriad cymunedol y flwyddyn honno a ofynnodd i'r gymuned leol beth oedd eu prif bryderon. Sefydlwyd tîm ymroddedig yn 2019 a sefydlwyd ffrydiau gwaith i fynd i'r afael â'r meysydd allweddol a nodwyd gan y gymuned – tai ac adfywio, yr amgylchedd a thrafnidiaeth, troseddu ac anhrefn, plant, teulu a chymuned ac ymgysylltu â'r gymuned.

Rhodddwyd trosolwg o'r cyflawniadau niferus a sylweddol hyd yma, ystod o waith sy'n cael ei wneud yn ymwneud â'r meysydd hyn a blaenoriaethau'r dyfodol.

Canmolwyd y gwaith yn y ward gan y partneriaid.

Cynhaliwyd trafodaeth o amgylch y gwaith gyda chymunedau i sicrhau bod prosiectau'n gynaliadwy ac y gallai'r gymuned eu harwain wrth symud ymlaen, mae'r anhawster wrth fesur effaith y prosiect cymaint ohono yn ataliol, a nodwyd bod gwaith datblygu cymunedol yn effeithio ar wardiau cyfagos. Nodwyd bod Tyisha yn ardal beilot ar gyfer prosiect model cymdeithasol iechyd a lles dan arweiniad y Bwrdd Iechyd.

Awgrymodd Huwel Manley y posibilrwydd o ymgysylltu â datblygwyr y sector preifat gan fod cyfleoedd i wneud hynny.

Mewn trafodaeth am amseriad y prosiect a chwmpas iddo weithio mewn meysydd eraill, cadarnhawyd bod y prosiect 5 mlynedd hwn wedi'i ariannu gan Gyfrif Refeniw Tai'r Cyngor oherwydd amgylchiadau penodol y ward. Mae diwedd y prosiect yn canolbwyntio ar amseriad y datblygiad tai. Er y gellid ei ystyried ar gyfer dyblygu mewn meysydd eraill, byddai angen nodi cyllid.

Dywedodd Andrew Charles fod Llywodraeth Cymru yn edrych ar ei pholisi cymunedau i ddeall sut olwg sydd ar ymatebion amlasiantaethol yn ymarferol ac ystyried sut mae'r rhain yn cysylltu ag Amcanion Llesiant a'r camau nesaf. Gofynnodd a fu unrhyw ymyriadau gan y gymuned yn Tyisha a oedd yn arloesol. Atebodd y tîm fod sefydliadau'r trydydd sector bellach yn gweithio'n well gyda'i gilydd, yn cael eu cefnogi i ymgymryd â rolau a bod mwy o rwydweithio.

PWYNTIAU GWEITHREDU	
Danfôn manylion cyswllt datblygwr y sector preifat y cyfeirir atynt at y tîm yn Nhyisha	Huwel Manley
Trosglwyddo manylion i dîm adfywio Tyisha o unrhyw grwpiau cymunedol ychwanegol y gallent ymgysylltu â nhw	Pawb
Cylchredeg cyflwyniad adfywio Tyisha	Tîm Cefnogi BGC

Gadawodd Phil Kloer y cyfarfod, gan ddweud y byddai'r Bwrdd Iechyd yn anfon un cynrychiolydd yn unig yn y dyfodol.

Amcan Llesiant: Helpu i greu cymunedau dwyieithog, diogel ac amrywiol

3. Ein cynnydd hyd yn hyn

Roedd newidiadau diweddar yn aelodaeth BGC wedi arwain at gynrychiolwyr newydd o'r Heddlu, Adran Gwaith a Phensiynau, Y Drindod Dewi Sant, y Bwrdd Iechyd, RPB a'r Awdurdod Tân. Cafwyd cyflwyniad gan Llinos Evans o Dîm Cefnogi BGC a rhoddodd y cyd-destun o amgylch y BGC.

Roedd y pwyntiau allweddol a drafodwyd yn cynnwys:

- Cyhoeddi Cynllun Asesu a Lles Llesiant y BGC (2023-2028)
- Trosolwg o weithgarwch diweddar a chyfredol allweddol megis gwaith ar yr Asesiad gyda BGC Ceredigion a Sir Benfro ac ymgysylltu â'r gymuned
- Gweithio gyda Llywodraeth Cymru, Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol a'i swyddfa
- Y pum Amcan Llesiant sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun Llesiant
- Y camau allweddol a nodwyd dros dri cham yn y Cynllun i sicrhau ei fod yn cael ei gyflawni
- Dull gorchwyl a gorffen cytunedig o gyflawni'r Cynllun.

PWYNTIAU GWEITHREDU

Dosbarthu Asesiad Lles i aelodau newydd o'r BGC

Tîm Cefnogi BGC

Amcan Llesiant: Mynd i'r afael â thlodi a'i effeithiau

4. Cam 1: Nodi a gweithredu cyfleoedd i staff sefydliadau PSB wneud i Bob Cyswllt Gyfrif (MECC) gyda gwell cyfeirio ac atgyfeirio at wasanaethau cymorth.

5. Cam 1: Adeiladu ar wasanaethau cyngori a chymorth i drigolion drwy Hwb y Cyngor, drwy ddatblygu cyfleoedd ar gyfer cydweithredu ar draws sefydliadau BGC.

Rhodddwyd gwybod i'r Aelodau y byddai gofyn iddynt gytuno ar y cylch gorchwyl drafft a ddosbarthwyd ar gyfer pob un o'r tri grŵp gorchwyl a gorffen arfaethedig, er mwyn ystyried cynrychiolaeth ar y grwpiau hynny o'u sefydliadau ac unrhyw brosiectau, strategaethau a chynlluniau presennol perthnasol yr oedd sefydliadau wedi'u cynnal neu'n eu gwneud.

Cafodd y pynciau ar gyfer y grwpiau gorchwyl a gorffen hyn eu cynnwys yn y Cynllun Llesiant i'w cwblhau yng Ngham 1 (2023-24). Trafodwyd pob un o'r meysydd pwnc.

Rhodddwyd amlinelliad o fenter MECC - mae'n cydnabod bod pob partner yn cael cyswllt o ddydd i ddydd â'n trigolion ac mae cyfleoedd, fel gwasanaethau, i wella llesiant drwy gyflwyno ein negeseuon allweddol a rhai ein partneriaid.

Awgrymodd y Cadeirydd y gallai'r ddau grŵp sy'n mynd i'r afael â MECC a Hwb y Cyngor fod yn cyd-fynd gan fod cynrychiolwyr partner yn debygol o orgyffwrdd a chefnogwyd hyn gan aelodau eraill y BGC.

Amlinellodd Mydrian Harries y gwaith prosiect blaenorol a wnaed mewn partneriaeth ar MECC, a phrofiad y Gwasanaeth Tân ac Achub yn benodol. Darparwyd hyfforddiant ar gyfer staff rheng flaen gan asiantaethau partner i'w galluogi i gyflwyno negeseuon allweddol perthnasol i drigolion lleol.

Cyfeiriodd Carys Morgans at y gwaith cenedlaethol a wnaed gan yr Heddlu ar y model 'Right Care Right Person' a allai ddarparu rhywfaint o ddysgu.

Amcan Llesiant: Sicrhau economi gynaliadwy a chyflogaeth deg

6. Cam 1: Cynllunio ar gyfer gweithlu'r dyfodol drwy gydweithio i hyrwyddo cyfleoedd gwaith a gyrfa yn y sector cyhoeddus.

Canolbwyntiodd y drafodaeth ar yr angen i nodi meysydd lle gall partneriaid weithio gyda'i gilydd yn fwy i hyrwyddo'r sector cyhoeddus fel cyflogwr i bobl ifanc, gan ystyried ffyrdd gwahanol o ymgysylltu a chanolbwyntio yn benodol ar y grŵp oedran 16-18. Awgrymwyd y gallai grŵp oedran fod yn rhy hwyr yn ôl yr angen i ddylanwadu ar ddewisiadau TGAU.

Codwyd pwysigrwydd darparu cyfleoedd drwy gyfrwng y Gymraeg, defnyddio prentisiaethau a denu pobl yn ôl i'r sir. Mae angen creu amgylchedd i ddod â phobl yn ôl i Sir Gaerfyrddin i weithio.

Dylid hyrwyddo swyddi ond mae hefyd yn bwysig sicrhau uwchsgilio fel y gallwn gystadlu gyda chyflogau uwch y tu allan i'r sir. Mae ailsgilio pobl hŷn hefyd yn allweddol.

Nodwyd bod staff yn symud rhwng gwasanaethau cyhoeddus fel eu cyflogwr.

Cyfeiriodd Mydrian Harries at Grŵp Clwstwr y Sector Cyhoeddus ar gyfer cynllunio'r gweithlu a'r rhwydwaith i'w sefydlu ar gyfer cynllunio gyrfa yn y dyfodol, manylion i'w dosbarthu.

Symudodd y drafodaeth ymlaen i'r cylch gorchwyl. Cytunwyd ar gylch gorchwyl drafft y grwpiau gorchwyl a gorffen.

Y gobaith yw y bydd cyfarfodydd cyntaf y grwpiau yn cael eu cynnal cyn cyfarfod nesaf y BGC ym mis Tachwedd a bydd diweddariadau ar gynnydd yn cael eu darparu. Gall cyfarfod cyntaf pob grŵp gael ei hwyluso gan y Rhwydwaith Cydgynhyrchu.

Bydd adroddiadau cynnydd gan y grwpiau gorchwyl a gorffen yn cael eu trefnu i sicrhau diweddariadau rheolaidd i'r BGC.

Gofynnwyd i'r aelodau enwebu cynrychiolydd ar gyfer pob un o'r grwpiau gorchwyl a gorffen ac ystyried a hoffent gyflwyno eu hunain i fod yn Gadeirydd un o'r grwpiau.

Nodwyd y bydd grwpiau gorchwyl a gorffen eraill yn cael eu sefydlu, a byddwn yn trafod y rheini yng nghyfarfod mis Tachwedd, fel isadeiledd gwefru cerbydau trydan.

GWEITHRED	
Enwebu cynrychiolwyr ar gyfer y grwpiau gorchwyl a gorffen a nodi eu diddordeb mewn bod yn Gadeirydd ar gyfer unrhyw un o'r grwpiau os yw'n briodol	Pawb
Aelodau newydd i gysylltu â'r Tîm Cefnogi BGC am unrhyw gymorth sydd ei angen	Aelodau newydd o'r BGC
Darparu manylion y model 'Right Care Right Person'	Carys Morgans
Darparu manylion Grŵp Clwstwr Sector Cyhoeddus ar gyfer cynllunio'r gweithlu a'r rhwydwaith i'w sefydlu ar gyfer cynllunio gyrfa yn y dyfodol	Mydrian Harries
Eitem ar yr agenda ar gyfer y cyfarfod nesaf i gynnwys adroddiadau cynnydd gan y grwpiau gorchwyl a gorffen ac ystyried grwpiau ychwanegol sydd eu hangen	Tîm Cefnogi BGC

7. Cofnodion a Materion yn Codi

18 Gorffennaf 2023

Derbyniwyd y cofnodion fel cofnod cywir.

Log Gweithredu

Darparwyd diweddariadau ar gamau gweithredu blaenorol.

8. Unrhyw fusnes arall

Cyd-gynhyrchu Cyfleoedd Hyfforddi Cymru

Mae'r Aelodau'n ymwybodol o'r cymorth a roddwyd i BGCau'r rhanbarth ar ymgysylltu â'r gymuned o ganlyniad i Brosiect Dewi.

Mae amrywiaeth o gyfleoedd hyfforddi ar gyd-gynhyrchu ar gael i aelodau BGC a'u staff gan gynnwys creu cyfleoedd a gweithio gyda grwpiau a glywir yn aml.

Gellir trefnu dyddiadau ar gyfer sesiynau hyfforddi i gynnwys cydweithwyr yng Ngheredigion a Sir Benfro.

PWYNT GWEITHREDU

Cylchredeg gwybodaeth am yr hyfforddiant cydgynhyrchu sydd ar gael

Tîm Cefnogi BGC

Diolchodd y Cadeirydd i'r holl bartneriaid am eu cyfraniad i'r sefyllfa yng Ngwesty'r Parc y Stradey.

Oherwydd bod Wendy Phillips i ffwrdd o'r gwaith ar hyn o bryd, gofynnwyd i aelodau gyfeirio unrhyw ymholiadau i'r blwch post BGC – psb@sirgar.gov.uk

9. Dyddiadau'r cyfarfodydd yn y dyfodol

- 28 Tachwedd 2023 (3pm) – rhithwir